

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 16Csp/98/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217205351
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Czafiková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4217205351.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Monikou Czafikovou v právnej veci žalobcu: Alektum s.r.o., IČO: 44 721 587, so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, práv. zast.: Hudec, s.r.o., AK so sídlom Lazaretská 23, Bratislava, proti žalovanej: B. G., D.. XX.XX.XXXX, N. O. G., o zaplatenie 2.108,00 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 10.03.2017 doručenou súdu dňa 14.03.2017 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.108,00 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je postupníkom pohľadávky od postupcu - OTP Banka Slovensko, a.s. Dňa 20.07.2010 uzavrela žalovaná s postupcom pohľadávky Zmluvu o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere č.: XXXX XXXX XX F., na základe ktorej postupca pohľadávky poskytol žalovanej úver vo výške 5.000,00 eur. Žalovaná sa zmluvou zaviazala, že svoj peňažný záväzok voči postupcovi splní v 60 mesačných splátkach po 133,35 eur, ktoré mali trvať do 20.07.2015. Žalovaná si svoj zmluvný záväzok voči postupcovi pohľadávky nesplnila riadne a včas a následne prestala splácať. Napriek viacerým následným urgenciám zo strany postupcu pohľadávky nenastalo dobrovoľné plnenie záväzku žalovanou. Postupca - OTP Banka Slovensko, a.s. rozhodol podľa článku VIII. bod 2, písm. j) zmluvy postúpiť záväzok žalovanej vrátane príslušenstva na žalobcu. Túto skutočnosť následne oznámil žalovanej. Žalobca sa následne pokúšal so žalovanou o mimosúdne riešenie vzniknutej situácie. Žalovaná na výzvy nereagovala. V tejto súvislosti mu vznikli dodatočné inkasné náklady vo výške 12,00 eur. Žalobca si žalobou uplatnil mesačné splátky až od 20.03.2014 do 20.07.2015. Vzhľadom na skutočnosť, že 06.11.2012 došlo k postúpeniu pohľadávky, žalobca si nemôže ďalej uplatniť bankové poplatky, preto si uplatnil len anuitnú splátku vo výške 124,00 eur. Spolu teda žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 2.108,00 eur, čo predstavuje 17 x 124,00 eur, spolu s úrokmi z omeškania a inkasnými nákladmi vo výške 12,00 eur.

3. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to Zmluvu o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo zo dňa 20.07.2010, okamžitý (priebežný) výpis z účtu, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 06.11.2012, Výzvu na zaplatenie dlhu zo dňa 14.11.2012, Výzvu na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti zo dňa 31.12.2011 s fotokópiou neprevzatej zásielky.

4. Na základe výzvy súdu žalobca dňa 10.11.2017 doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru nedošlo. Zmluvný vzťah nezanikol ani výpoveďou a ani

odstúpením od zmluvy. Žalobca ďalej uviedol, že má za to, že zmluvný vzťah zanikol samotným postúpením pohľadávky, keďže obsahom zmluvného vzťahu v danom čase bola len povinnosť žalovanej ako dlžníka vrátiť (splatiť) dlh v dojednaných mesačných splátkach. Postupca v čase postúpenia svojej pohľadávky nemal voči žalovanej ako svojmu dlžníkovi žiadne zmluvné povinnosti, keďže tieto splnil poskytnutím úveru. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky ešte listom zo dňa 31.12.2011. Žalovaná vykonala poslednú úhradu dňa 20.11.2010 a to len vo výške 19,28 eur, čo vyplýva z Okamžitého (priebežného) výpisu z úverového účtu. Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá dňa 06.11.2012, čo bolo oznámené žalovanej. V tom čase žalovaná bola v omeškaní so splátkou splatnou dňa 20.11.2010 už 11 mesiacov, čo je viac ako 90 dní. Vzhľadom na uvedené, má žalobca za to, že podmienky vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., znení v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu boli splnené, keďže žalovaná bola viac ako 90 dní v omeškaní s plnením svojho záväzku napriek písomnej výzve na plnenie. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že ak je dlžník v omeškaní za uvedených podmienok, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť (tým so myslí celý záväzok ako taký, slová „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ v zmysle výkladu vyjadrujú, že banka je oprávnená postúpiť v prípade ak má dlžník viacero záväzkových vzťahov s jednou a tou istou bankou práve a iba ten konkrétny záväzok, v ktorom sa dlžník dostal do omeškania). Banka môže (mohla) dokonca postúpiť pohľadávku ako takú v celom rozsahu, aj ak by dlžník uhradil omeškaný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Žalobca ďalej poukázal na článok „Postúpenie pohľadávok z pohľadu ochrany citlivých údajov, bankového tajomstva, povinnosti mlčanlivosti a ochrany spotrebiteľa od doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M., ktorý priložil k svojmu podaniu ako aj na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/602/2016.

5. Žalovaná sa k podanej žalobe, ani k predloženým dôkazom písomne nevyjadrila.

6. Na pojednávanie dňa 14.03.2018 sa nedostavila žalovaná, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie vykázané fikciou doručenia v zmysle § 106 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dňa 24.04.2018. Súd v zmysle § 180 CSP pojednával v jej neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní predniesol žalobu zhodne s jej písomným vyhotovením a v súvislosti s aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu poukázal na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách prezentovaný v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/21/2017 zo dňa 30.01.2018, s ktorým sa žalobca v plnom rozsahu stotožňuje. Ďalej poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13C/79/2014, ktoré obsahuje aj stanovisko NBS k možnosti postúpenia nezosplatennej pohľadávky, s ktorým sa stotožnil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pod sp.zn. 17Co/10/2016. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

7. Pôvodný veriteľ (OTB Banka Slovensko, a.s.) uzatvoril so žalovanou dňa 20.07.2010 Zmluvu o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 5.000,00 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté finančné prostriedky v 60 mesačných splátkach po 124,00 eur. V zmluve bola dohodnutá pohyblivá úroková sadzba stanovená ako súčet základnej sadzby pre spotrebiteľské úvery a prirážky 9,40 % ročne. Prirážka sa nebude meniť počas celého trvania úverového vzťahu a základná sadzba pre spotrebiteľské úvery je ku dňu podpísania zmluvy stanovená vo výške 7,50 % ročne, t.j. výsledná úroková sadzba spotrebiteľského úveru ku dňu podpísania zmluvy predstavuje 16,90 % ročne. RPMN bol dohodnutý na 22,31 %, priemerná hodnota RPMN bola 20,72 %, s termínom splatnosti splátok vždy do 20. dňa v kalendárnom mesiaci, termínom konečnej splatnosti dňa 20.07.2015 a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 8.001,00 eur. Keďže žalovaná meškala so splácaním úveru viac ako tri splátky, právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa 31.12.2011 vyzval žalovanú na uhradenie dlžnej splátky, ktorá bola ku dňu 31.12.2011 vo výške 1.905,41 eur, najneskôr do 15.01.2012. Zároveň ju upozornil, že ak žalovaná nevyrovná svoje záväzky v stanovenom termíne, právny predchodca žalobcu vyhlási úver za predčasne splatný. Dňa 06.11.2012 právny predchodca žalobcu ako postupca uzavrel so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky právneho predchodcu žalobcu voči žalovanej vyplývajúcej zo Zmluvy o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, z OTP Banka Slovensko, a.s. na žalobcu. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo. Žalobca sa žalobou domáha zaplatenia mesačných splátok od 20.03.2014 do 20.07.2015.

8. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

10. Podľa § 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon o bankách“) tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

11. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Súd sa v prvom rade zaoberal skúmaním aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si takýto hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

14. Súd má za to, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

15. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd zistil, že medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňa 20.07.2010 záväzkový vzťah uzatvorením Zmluvy o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5.000,00 eur, ktorý mala splácať v 60 pravidelných mesačných splátkach po 124,00 eur mesačne. Keďže žalovaná svoju povinnosť riadne neplnila a bola v omeškaní so splácaním úveru viac ako tri splátky, vyzval ju právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa 31.12.2011 na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.905,41 eur najneskôr do 15.01.2012. Zároveň ju upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote, vyhlási úver za predčasne splatný. Žalovaná dlžnú sumu neuhradila. K vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu neprišlo. Pohľadávku z tohto úveru právny predchodca žalobcu postúpil žalobcovi zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.11.2012. Podľa článku VIII. bod 1 písm. a) Zmluvy o rýchlom poistenom spotrebiteľskom úvere pre obyvateľstvo za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa bodu 2 tohto článku zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vypovedať čerpanie úveru, vyhlásiť úver (alebo

jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti, odstúpiť od Zmluvy o úvere. Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovoprávny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanou na strane druhej, nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, zmluvu nevypovedal, ani od nej neodstúpil. Žalobca netvrdil ani nepreukázal doklady, ktoré by preukázali ukončenie zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu. K predčasnému ukončeniu zmluvy do dňa podania žaloby teda nedošlo. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) uvádza, že v odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Pokiaľ právny predchodca žalobcu postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 06.11.2012 pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupoval v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ku dňu postúpenia pohľadávky totiž nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), právny predchodca žalobcu preto nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 06.11.2012 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobcovi v predmetnom konaní chýba aktívna vecná legitímácia. Na neplatnosť zmluvy bol pritom súd povinný prihliadnuť ex offio, keďže pokiaľ súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 OZ), tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu, na ktorého dodržiavanie sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali. V súvislosti so záverom súdu o absencii aktívnej legitímácie žalobcu v konaní súd poukazuje napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/290/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/581/2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/313/2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/80/2017 alebo Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/108/2017.

16. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobe z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nie je možné vyhovieť, preto ju v celom rozsahu zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže však žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania (majúce sa nahradiť) nevznikli, súd rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s interpretáciou zákonného ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 CSP súd poznamenáva, že dvojfázové rozhodovanie o trovách konania v zmysle tohto ustanovenia, predpokladajúce prvé rozhodnutie len o nároku na náhradu trov konania v rámci konečného rozhodnutia vo veci a druhé rozhodnutie súdu o výške náhrady trov konania, má zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu a naopak, takýto zmysel stráca, ak žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (jedna preto, že ju na to neopravňuje výsledok konania a druhá preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť alebo sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Komárno.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Ak zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje osobitné náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o

podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutia považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok, nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok.